

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
На засіданні кафедри
спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри проф. К.О. Островська

**Силабус з навчальної дисципліни «Соціальні технології розвитку громади»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота**

Львів - 2021

Назва дисципліни	Соціальні технології розвитку громади
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Столярик Ольга Юріївна, асистент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: olha.stolyaruk@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Середа 15.00-17.00 год. (Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7) Також, консультації можуть бути в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Передбачені онлайн консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальні технології розвитку громади» є нормативною дисципліною з спеціальності 231 Соціальна робота для освітньої програми «Соціальна педагогіка», яка викладається в <u>7</u> семестрі в обсязі <u>3</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>Курс «Соціальні технології розвитку громади» призначено для бакалаврів четвертого року денної та заочної форми навчання. Основна ідея курсу – набуття студентами теоретичних знань і практичних навиків з соціальних технологій активізації та залучення громад до участі у вирішенні місцевих проблем, особливості методики визначення та пріоритизації потреб різних груп населення територіальних громад, специфіку організації соціальної роботи в громаді, визначення механізмів підтримки ініціатив громадськості у територіальних громадах різного типу, форм та методів насаження готовності до впровадження змін з метою покращення життя громади.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета нормативної навчальної дисципліни «Соціальні технології розвитку громади» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навиків з організації соціальних технологій розвитку та активізації територіальних громад різного типу, розуміння ролі участі громади у процесі формування соціального капіталу та в контексті концепції сталого розвитку, визначення механізмів насаження та підтримки ініціатив громади та розвитку співпраці мешканців з органами місцевого самоврядування, представниками влади та бізнесу у рамках втілення соціальних ініціатив.</p> <p>Завдання курсу: теоретичних знань та практичних навиків з організації соціальних технологій розвитку територіальних громад різного типу; розуміння ролі участі громади у процесі формування соціального капіталу; засвоєнні методики визначення та пріоритизації потреб різних соціальних груп громади; знання етапів розвитку та активізації громад; засвоєнні методики визначення та пріоритизації потреб різних соціальних груп громади мотивування членів громади до змін з метою покращення якості життя членів громади.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slozanska, H., & Polishchuk, V. (2019). Соціальна робота в громаді за кордоном: історія та сучасні тенденції розвитку. <i>Social work and education</i>, 6(4), 390-407. 2. Бевз, Г. М. (2019). Формування громадської думки щодо реформ методом «дослідження шляхом участі». <i>Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти». Серія «Соціальні та поведінкові науки» К.: Вип, 8, 37.</i> 3. Біль, М. М., & Гринчишин, І. М. (2019). Людський потенціал територіальної громади в контексті забезпеченні її спроможності. <i>Теорія і практика управління в умовах суспільних викликів і трансформацій: матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (06 червня 2019 р.). Львів: Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2019. 162 с., 124.</i> 4. Петренко, Т. В. (2017). Соціальна робота у громадах. 5. Савчук, Д. М. (2018). Механізм активізації економічного потенціалу громади як інструмент вирішення проблем соціального розвитку. <i>Економіка та держава</i>, (2), 113-118.

6. Семигіна, Т. (2018). Розвиток власних теорій соціальної роботи: глобальні тенденції // Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (15 – 16 березня 2018 року, Київ) / За ред. Ю.М. Швалба. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 90-194. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psy.univ.kiev.ua/ua/scientificpublications/rozvyvalnyi-potentsial-suchasnoisotsialnoi-roboty-metodolohii-ta-tekhnohii>
7. Семигіна, Т. (2020). Клієнти соціальної роботи як співдослідники. *Матеріали конференцій МЦНД*, 33-34.
8. Семигіна, Т., & Лиховид, Д. (2015). Колективне наснаження і самоорганізація територіальної громади. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8919/Semyhina_Kolektyvne_nasnazhennia.pdf
9. Слосанська, Г. І. (2016). Діяльність фахівця із соціальної роботи з надання соціальних послуг населенню у територіальній громаді. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». К.: Університет «Україна», (12). 113-118.
10. Слосанська, Г. (2016). Забезпечення доступу до соціальних послуг в умовах об'єднаних територіальних громад. *Social Work and Education*, 2(2).
11. Слосанська, Г. (2017). Категорії клієнтів фахівця із соціальної роботи в об'єднаній територіальній громаді. *Молодь і ринок*, (2), 68-73.
12. Слосанська, Г. І. (2016). Діяльність фахівця із соціальної роботи з надання соціальних послуг населенню у територіальній громаді. Збірник наукових праць [Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»], (12), 113-119.
13. Слосанська, Г. І. (2018). *Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія*. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 382 с.
14. Слосанська, Г. І. (2017). Категорії клієнтів фахівця із соціальної роботи в об'єднаній територіальній громаді. Щомісячний науково-педагогічний журнал Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка «Молодь і ринок». м. Дрогобич, № 2 (145), 68-74.

Додаткова

1. Petrochko, Z., & Datchenko, N. (2021). Сутність та особливості впровадження соціального замовлення в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, (2 (49)), 155-159.
2. Sylva, T. (2018). Mobilization of conflict-affected communities: an attempt to reconstruct the content of social work in Ukraine. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools*, 25(1), 154-

	<p>162.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Колосовська, І., & Нема, О. (2018). Удосконалення публічного управління у сфері соціальної роботи на регіональному рівні. <i>Державне управління та місцеве самоврядування</i>, (4), 109-114. 4. Корнат, А. (2010). Громадські організації та їх управлінська роль у процесі активізації діяльності громади. <i>Актуальні проблеми державного управління</i>, (3 (2)), 133-135. 5. Максимчук, М. В., & Кльоба, С. М. (2019). Міжмуніципальне співробітництво як інструмент підвищення інклюзивності розвитку об'єднаних територіальних громад України. <i>Регіональна економіка</i>, (2), 26-35. 6. Петровський, П. М., & Корнат, А. В. (2011). Органи самоорганізації населення як чинники активізації територіальної громади. <i>Університетські наукові записки</i>, (2), 410-416. 7. Сірик, З. О. (2018). Ендогенні чинники активізації використання інвестиційно-інноваційного потенціалу територіальних громад. <i>Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України</i>, (4), 125-133. 8. Хандій, О. О. (2019). Інституційне забезпечення розвитку соціального та трудового потенціалів територіальних громад. <i>Економічний вестник Донбасса</i>, (2 (56)), 79-90. <p>Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://decentralization.gov.ua/ 2. https://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/1940/Datchenko_Mista%20druzni%20do%20ditei.pdf?sequence=1 3. http://www.er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/2498/Boiko.%20Lalak.%20Kontseptsiia%20hromady.pdf?sequence=3&isAllowed=y 4. https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/Tehnologii_Aktyvizatsii_Gromady.pdf
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Денна форма навчання:</u> 28 години аудиторних занять. 3 них 14 години - лекцій, 14 години - практичних занять та 62 годин самостійної роботи</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> 20 години аудиторних занять. 3 них 8 годин лекцій, 12 годин практичних занять та 70 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Інтегральна компетентність (ІК):</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів</p>

соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ФК13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Програмні результати навчання (Р):

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРН18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

	<p>ПРН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p> <p>ПРН22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p> <p>ПРН23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.</p>
Ключові слова	Соціальні технології, активізація громади, розвиток, насаження, соціальна робота в громаді
Формат курсу	Очний / заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Теорії соціальної роботи», «Деонтологія соціальної роботи», «Технології соціальної роботи в Україні та світі».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, пошуковий (евристичний), проблемного викладу навчального матеріалу, інтерактивні та методи активізації навчання (бесіда, мозковий штурм, дискусія, робота в парах/групах тощо), наочні (презентації, демонстрація відеоматеріалів), проектувальні (створення проєктів), робота з навчально-методичною літературою.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, фліпчарт, маркери, доступ до мережі Інтернет.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Загальна кількість балів за семестр становить 100. З них: Семінарські заняття: (30 балів) - 3 семінари по 10 балів. Практичні заняття (20 балів) – 4 по 5 балів. Індивідуальне завдання (презентація проекту) – 20 балів. Модульний контроль – 30 балів</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що виконані студентами завдання для семінарських, практичних занять сприятимуть опануванню умінь працювати з науковими джерелами, сприятимуть формуванню навиків самостійної роботи.</p> <p>Списування, використання без дозволу інформації з робіт інших учасників курсу становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі семінарські, практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених у курсі.</p> <p>Література. Уся література, яку здобувачі освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання усіх завдань. При цьому обов'язково враховуються присутність та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; не допускається списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові підходи до розуміння громади: соціологічний, політико-правовий, соціально-педагогічний та базові компоненти громади. 2. Ретроспектива виникнення соціальної роботи в громаді, її специфіка та особливості. 3. Концепції організації соціальної роботи в громадах. 4. Передумови та особливості процесу деінституалізації в Україні. 5. Реформування системи соціальних послуг в громаді. Запровадження інтегрованих соціальних послуг. 6. Організаційна структура та функції соціальної роботи в громаді.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Ролі фахівця соціальної роботи та особливості клієнтських груп в громаді. 8. Теорії соціальної роботи та особливості їх застосування у соціальній роботі в громаді. 9. Моделі соціальної роботи в громаді: перспектива екосистем, підхід, орієнтований на сильні сторони громади, феміністична перспектива, зелена соціальна робота в громаді, підхід, заснований на правах людини. 10. Моделі соціальної роботи за К. Поплом: розвиток громади, планування, соціальна дія, соціальна підтримка і догляд в громаді, налагодження системи надання соціальних послуг, навчальна модель, феміністична та антирасистська моделі соціальної роботи. 11. Модель запобігання злочинності в громаді (зниження стигми), модель наснаження здорового способу життя, модель «відродження громади», модель виробництва та модель імпаверменту («наснаження»). 12. Практико-орієнтовані моделі: модель Чевіза (модель організаційних зв'язків), модель Алінського (модель коаліцій), модель Росса (модель зустрічі у домівках), модель соціальних мереж. 13. Мобілізація мас (Mass Mobilization), соціальна дія (Social Action), участь мешканців (Citizen Participation), представництво інтересів (Public Advocacy), популяризація навчання (Popular Education) та розвиток соціальних мереж (Local Service Development). 14. Спільні ознаки громади: територія, інтереси, віросповідання, цінності. Мережа взаємовідносин у громаді та її рівні: політичний, професійний, соціальний, побутовий, дозвіллевий. 15. Спільність дій як ознака громади. Характеристика громади, дружньої до людини. 16. Дефініція понять «робота у громаді» та «активізація громади». 17. Принципи та етапи процесу активізації громади. Умови активізації громади. 18. Розуміння поняття «ініціативна група». Склад ініціативної групи та її функції, взаємодія з органами місцевого самоврядування у просуванні та лобіюванні ініціатив мешканців громади. 19. Соціальне підприємництво як місцева ініціатива, його вклад у розвиток соціального капіталу. 20. Форми міжсекторальної взаємодії: інформаційний обмін, спільні благодійні акції, програми соціальних, культурних інтервенцій, соціальні ініціативи, спів фінансування соціальної сфери тощо.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
<i>Змістовий модуль 1. Сучасні наукові підходи, теорії, моделі соціальної роботи з розвитку та активізації громади.</i>					
1	Тема 1-2. Сучасні наукові підходи до розуміння роботи в громаді. Наукові підходи до розуміння громади: соціологічний, політико-правовий, соціально-педагогічний та базові компоненти громади. Ретроспектива виникнення соціальної роботи в громаді, її специфіка та особливості. Концепції організації соціальної роботи в громадах.	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1, 9, 10, 11, 13	Опрацювати матеріали лекції.	1 – 2 тиждень
2	Тема 1-2. Особливості соціальної роботи в українських громадах в умовах процесу децентралізації.	Семінарське заняття, 2 год. обговорення. Самостійна робота – 4 год.	9,13,14	Розкрити питання : 1. Передумови та особливості процесу деінституалізації в Україні. 2. Реформування системи соціальних послуг в громаді. Запровадження інтегрованих соціальних послуг. 3. Організаційна структура та функції соціальної роботи в громаді. 4. Ролі фахівця соціальної роботи та особливості клієнтських груп в громаді.	1- 2 тиждень

3	<p>Тема 3-4. Моделі соціальної роботи в громаді. Теорії соціальної роботи та особливості їх застосування у соціальній роботі в громаді. Моделі соціальної роботи в громаді: перспектива екосистем, підхід, орієнтований на сильні сторони громади, феміністична перспектива, зелена соціальна робота в громаді, підхід, заснований на правах людини.</p>	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	6,8,13	Опрацювати матеріали лекції	3 – 4 тиждень
4	<p>Тема 3-4. Класичні моделі соціальної роботи в громаді за Д. Ротманом . Моделі соціальної роботи за К. Поплом: розвиток громади, планування, соціальна дія, соціальна підтримка і догляд в громаді, налагодження системи надання соціальних послуг, навчальна модель, феміністична та антирасистська моделі соціальної роботи.</p>	<p>Практичне заняття (групові проекти), 2 год. Самостійна робота – 4 год.</p> <p>Робота в підгрупах</p>	6,8,13	<p>Розкрити питання: 1. Розуміння Д. Ротманом соціальної роботи в громаді: місцевий розвиток (розвиток територіальної громади), соціальне планування, соціальна дія. 2. Модифікована К.Поплом модель соціальної роботи в громаді: соціальна підтримка і догляд в громаді, налагодження системи надання соціальних послуг, навчальна модель, феміністична та антирасистська моделі соціальної роботи.</p>	3 – 4 тиждень
5	<p>Тема 5. Міждисциплінарні та практико-орієнтовані моделі соціального розвитку громади. Модель запобігання злочинності в громаді (зниження стигми). Модель наснаження здорового способу життя. Модель «відродження громади». Модель виробництва. Модель імпаверменту («наснаження»). Практико-орієнтовані моделі: модель Чевіза (модель організаційних зв'язків),</p>	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1, 5, 6, 11, 12	Опрацювати матеріали лекції	5 – 6 тиждень

	модель Алінського (модель коаліцій), модель Росса (модель зустрічі у домішках), модель соціальних мереж.				
6	Тема 6: Практико-орієнтовані моделі соціальної роботи в громаді, спрямовані на продукування і реалізацію соціальних змін. Мобілізація мас (Mass Mobilization), соціальна дія (Social Action), участь мешканців (Citizen Participation), представництво інтересів (Public Advocacy), популяризація навчання (Popular Education) та розвиток соціальних мереж (Local Service Development).	Семінарське заняття, 2 год. Самостійна робота – 6 год. Презентація, дискусія.	Інтернет ресурси	Здійснити Swot-аналіз двох практико-орієнтованих моделей соціальної роботи в громаді, визначити їх слабкі та сильні сторони, можливості та обмеження застосування (формат презентації).	5 – 6 тиждень
7	Тема 7. Комплексні моделі у діяльності фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді. Модель вирішення проблем. Модель зосереджена на завданні. Модель кризового втручання. Модель сімейної терапії. Соціально-педагогічна модель та модель психосоціальної терапії. Модель, орієнтована на пошук рішення. Наративна модель.	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1, 3, 13	Опрацювати матеріали лекції	7 – 8 тиждень
8	Тема 8. Базові компоненти громади. Спільні ознаки громади: територія, інтереси, віросповідання, цінності. Мережа взаємовідносин у громаді та її рівні: політичний, професійний, соціальний, побутовий, дозвіллевий. Спільність дій як ознака громади. Характеристика громади, дружньої до людини.	Практичне заняття, 2 год. Самостійна робота – 6 год.	інтернет-ресурси	Охарактеризувати конкретну громаду за її базовими компонентами, ознаками, мережою взаємовідносин. Розробити характеристику громади, дружньої до людини.	7 – 8 тиждень
9	Тема 9. Активізація громади як процес залучення до рішень. Соціальні технології активізації громади. Дефініція понять «робота у громаді» та «активізація громади». Принципи та етапи процесу активізації громади. Умови активізації громади.	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	2, 3, 4, 8	Опрацювати матеріали лекції	9 – 10 тиждень
10	Тема 10. Активізація громади як технологія	Семінарське	2, 4, 8	Презентація питань на	9 – 10

	згуртованості та посилення спроможності мешканців.	заняття, 2 год. Самостійна робота – 6 год. Презентація, дискусія.	Інтернет-ресурси	дискусійній панелі за тематикою: 1. Чи можлива згуртованість громади без активізації її членів? На що спрямована активізація громади? 2. Чи завжди активна громада є спроможною? Які ознаки спроможності? 3. Наснаження як метод активізації громади: сильні та слабкі сторони. Що сприяє нарощуванню мотивації та готовності до змін?	тиждень
11	Тема 11. Створення ініціативних груп в громаді як спосіб нарощування соціального капіталу. Розуміння поняття «ініціативна група». Склад ініціативної групи та її функції, взаємодія з органами місцевого самоврядування у просуванні та лобюванні ініціатив мешканців громади. Соціальне підприємництво як місцева ініціатива, його вклад у розвиток соціального капіталу.	Лекція, 2 год. Самостійна робота – 4 год.	4, 8, 13	Опрацювати матеріали лекції	11 – 12 тиждень
12	Тема 12: Підходи до визначення потреб громади.	Практичне (індивідуальне завдання), 2 год. Самостійна робота – 6 год.	Інтернет ресурси 2, 7	Розробити технологію оцінки проблемно-потребового поля громади на прикладі конкретної ОТГ (підібрати форми та методи, вказати можливості та ризики, суб'єктів оцінки потреб (члени громади чи зовнішні експерти), роль професійних працівників, інструменти збору інформації.	11 – 12 тиждень

13	<p>Тема 13: Характеристика та роль партнерства в умовах територіальної громади.</p> <p>Дефініція понять «соціальне партнерство», «міжсекторальна взаємодія», «соціальна взаємодія», «соціальне співробітництво». Взаємозв'язок та співробітництво між секторами у територіальній громаді: владі, бізнесі, громадськості.</p>	Лекція, 2 год.	4, 5 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	13-14 тиждень
14	<p>Тема 14. Ініціатори партнерства при вирішенні проблем громади та співпраця із секторами територіальної громади</p>	Практичне заняття - 2 год. Самостійна робота – 4 год.	Інтернет ресурси	Розробити проект, де вказати, хто може запроваджувати соціальні ініціативи з вирішення проблем громади. Які сектори ТГ доцільно залучати до вирішення потреб громади? Форми міжсекторальної взаємодії: інформаційний обмін, спільні благодійні акції, програми соціальних, культурних інтервенцій, соціальні ініціативи, спів фінансування соціальної сфери тощо.	13 -14 тиждень
15	<p>Тема 15: Принципи ефективного співробітництва.</p> <p>Побудова та підтримання партнерства. Необхідність формування стратегічних цілей. Спільна оцінка діяльності. Спільна відповідальність та ротація партнерів при ров'язанні соціальних питань громади.</p>	Лекція - 2 год. Самостійна робота – 2 год.	2, 3, 5	Опрацювати матеріали лекції	15 – 16 тиждень
16	Модульний контроль	Тести, 2 год.		Moodle	15 – 16

					тиждень
--	--	--	--	--	---------

асис. О.Ю. Столярик